

ΠΑΙΔΙΑ- ΕΝΟΠΛΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ

ΑΝΤΩΝΙΑ-ΕΥΜΕΝΙΑ ΨΑΡΑΚΗ Γ'8

ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΜΙΧΑΛΑΚΕΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

The background of the slide features three children in military-style silhouettes. On the left, a child holds a rifle. In the center, a child holds a rifle vertically. On the right, a child holds a rifle horizontally. The scene is set against a dark, gradient background with some faint outlines of a landscape and barbed wire at the bottom.

- ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ (διαφ. 3-5)
- ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ (διαφ. 6-7)
- ΤΡΙΑ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΤΟΥΣ(διαφ. 8-10)
- Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ (διαφ. 11)
- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ (διαφ. 12-13)
- ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΧΕΙΡΟΣ (διαφ. 14)
- ΜΠΟΥΡΚΙΝΑ ΦΑΣΟ-Η ΣΦΑΓΗ (διαφ. 15-16)
- ΝΟΜΟΙ (διαφ. 17)
- ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ (διαφ. 18)
- ΒΙΝΤΕΟ (διαφ. 19)

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ

Η στρατιωτική εκμετάλλευση των παιδιών προσλαμβάνει τρεις διαφορετικές μορφές: τα παιδιά μπορούν να λάβουν άμεσα μέρος στις εχθροπραξίες (παιδιά στρατιώτες). Μπορούν, επίσης, να χρησιμοποιηθούν σε ρόλους υποστήριξης ως αχθοφόροι, κατάσκοποι ή παρατηρητές ή μπορούν να χρησιμοποιηθούν για πολιτικό όφελος είτε ως ανθρώπινες ασπίδες ή ως προπαγάνδα, ενώ είναι συχνή η σεξουαλική κακοποίηση και εκμετάλλευσή τους.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ

Σε όλη την ιστορία και σε πολλούς πολιτισμούς, τα παιδιά συμμετείχαν σε στρατιωτικές εκστρατείες, ακόμη και όταν οι πρακτικές αυτές ήταν ενάντιες στα κοινά ήθη. Στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο, στη Μεγάλη Βρετανία, 250.000 παιδιά κάτω των 18 ετών κατάφεραν να ενταχθούν στον στρατό. Στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο τα παιδιά στρατιώτες πολέμησαν σε όλη την Ευρώπη, στην εξέγερση της Βαρσοβίας, στην εβραϊκή αντίσταση και στον σοβιετικό στρατό.

Από τη δεκαετία του 1970 τέθηκαν σε ισχύ διεθνείς συμβάσεις που προσπαθούν να περιορίσουν τη συμμετοχή των παιδιών σε ένοπλες συγκρούσεις, ωστόσο, η μη κυβερνητική οργάνωση Child Soldiers International αναφέρει ότι η εκμετάλλευση των παιδιών σε στρατιωτικές δυνάμεις και η ενεργός συμμετοχή τους σε ένοπλες συγκρούσεις είναι ευρέως διαδεδομένη.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ

Τα παιδιά είναι εύκολοι στόχοι για εκμετάλλευση σε στρατιωτικούς σκοπούς, εξαιτίας της ευπαθούς θέσης τους όσον αφορά στην εξωτερική επιρροή. Πολλά παιδιά απαγάγονται και στρατολογούνται με τη βία, ενώ άλλα καταφεύγουν στον στρατό για να ξεφύγουν από την πραγματικότητα και τις δύσκολες συνθήκες ζωής τους.

Για το ίδιο θέμα η Unicef σημειώνει ότι χιλιάδες παιδιά κάτω των 18 ετών εξακολουθούν να στρατολογούνται και να χρησιμοποιούνται σε συγκρούσεις σε όλον τον κόσμο. Μόνο στο Νότιο Σουδάν εκτιμάται ότι 16.000 παιδιά χρησιμοποιήθηκαν από ένοπλες δυνάμεις και ομάδες από τον Δεκέμβριο του 2013, όπως συμβαίνει και στην παρούσα σύρραξη στην Υεμένη.

ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Όταν τελειώνει η σύρραξη, τα παιδιά στρατιώτες, αφού αφοπλιστούν και αποστρατευτούν χρειάζονται κοινωνική επανένταξη. Η κοινωνική επανένταξη είναι δύσκολη υπόθεση, καθώς αρκετά παιδιά δεν επιθυμούν να επιστρέψουν στην οικογένειά τους, επιλέγοντας εξαρχής και συνειδητά το επάγγελμα του στρατιώτη.

Η επανένταξη των παιδιών στρατιωτών χρειάζεται να στηρίζεται σε τρία στοιχεία:

1. Οικογενειακή επανένωση/κοινωνικό δίκτυο
2. Ψυχολογική υποστήριξη
3. Εκπαίδευση/επαγγελματική ευκαιρία

Η επανένταξη φαίνεται ότι απαιτεί ελάχιστη δέσμευση από 3 έως 5 έτη, προκειμένου να υλοποιηθούν με επιτυχία τα προγράμματα που εφαρμόζονται. Οι λειτουργοί της κοινωνικής επανένταξης έχουν διαπιστώσει ότι οι σημαντικότεροι παράγοντες επανένταξης είναι η δημιουργία ενός κανονικού περιβάλλοντος, η αίσθηση άφεσης του παιδιού από μέρους της οικογένειας και της κοινότητας μέσω θρησκευτικών και πολιτιστικών εκδηλώσεων ή τελετών και η επανένωση του παιδιού με την οικογένειά του. Οι προσπάθειες επανένταξης καθίστανται δυσάρεστες και δύσκολες, όταν το παιδί έχει διαπράξει εγκλήματα πολέμου. Σε τέτοιες περιπτώσεις είναι σημαντικό οι ανάγκες του παιδιού να ισορροπούν με την κοινοτική αίσθηση δικαίου.

ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ωστόσο, υπάρχουν δύο σημεία της διαδικασίας επανένταξης, που απαιτούν ιδιαίτερη προσοχή: τα κορίτσια στρατιώτες και η χρήση ναρκωτικών ουσιών μεταξύ των παιδιών στρατιωτών.

Τα κορίτσια στρατιώτες ενδεχομένως στιγματίζονται από την οικογένειά τους ή την κοινότητα για το γεγονός ότι είχαν σεξουαλικές σχέσεις ή/και παιδιά εκτός γάμου.

Ομοίως, τα παιδιά στρατιώτες που βρίσκονται υπό την επήρεια ναρκωτικών ή που έχουν προσβληθεί από σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα απαιτούν πρόσθετο και εξειδικευμένο προγραμματισμό ανάλογα με τις ατομικές ανάγκες τους.

ΤΡΙΑ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΤΟΥΣ

1) ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΕΠΑΝΕΝΩΣΗ & ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ

Το πρώτο βήμα για την επανένταξη των παιδιών στρατιωτών είναι η οικογενειακή επανένωση. Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι δυνατό, το παιδί θα πρέπει να στηριχτεί από ανάδοχες οικογένειες ή να βοηθηθεί για την ανεξάρτητη διαβίωσή του.

Τα κοινοτικά δίκτυα μπορούν, επίσης, να συμβάλλουν στην επανένωση των πρώην παιδιών στρατιωτών με τις οικογένειές τους και τις κοινότητές τους.

Υπάρχουν, ωστόσο, αμφιβολίες ως προς το αν η οικογένεια θα δεχτεί το παιδί, αφού υπήρξε στρατιώτης. Στην Ουγκάντα η αποδοχή επιτεύχθηκε με τελετές καθαρισμού, που βοήθησαν στην απομάκρυνση της ψυχικής μόλυνσης του στιγματισμού.

ΤΡΙΑ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΤΟΥΣ

2) ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Τα παιδιά στρατιώτες υποβάλλονται σε μια διαδικασία αποκοινωνικοποίησης ως μέρος της εκπαίδευσής τους και συνεπώς μπορεί να είναι ανθεκτικά σε οποιαδήποτε αλλαγή ταυτότητας από αυτήν του στρατιώτη παιδιού. Μελέτες έχουν δείξει ότι οι ψυχοκοινωνικές προσεγγίσεις -ψυχολογική διαδικασία που λαμβάνει χώρα στην κοινότητα- είναι ευεργετικότερη από τη παραδοσιακή, που λειτουργεί με γνώμονα την επούλωση των τραυμάτων για να αντιμετωπιστούν οι ψυχολογικές πτυχές της επανένταξης. Τέτοιες ψυχοκοινωνικές προσεγγίσεις υποστηρίζουν τη σωματική υγεία και δραστηριοτήτων, καθώς και τη γνωστική, συναισθηματική και ηθική ανάπτυξη. Τα προγράμματα επανένταξης τονίζουν την ευκαιρία σε πρώην παιδιά στρατιώτες να αναπτύξουν εμπιστοσύνη, συνεπείς σχέσεις με τους ενήλικες και τη δημιουργία οικογενειακού περιβάλλοντος, στο οποίο να βασίζονται. Οι παραδοσιακές τελετουργίες και η διαμεσολάβηση της οικογένειας ή/και της κοινότητας είναι κεντρικής σημασίας για την αντιμετώπιση της μη κοινωνικής/επιθετικής συμπεριφοράς που πιθανώς έχει αναπτύξει το παιδί στρατιώτης και το βοηθά να απαλλαγεί από τις εντασιογόνες εμπειρίες του.

ΤΡΙΑ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΕΝΤΑΞΗ ΤΟΥΣ

3) ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ

Η εκπαίδευση και οι οικονομικές ευκαιρίες βοηθούν το πρώην παιδί στρατιώτη να δημιουργήσει μια νέα ταυτότητα για τον εαυτό του.

Η πρόσβαση στην εκπαίδευση είναι μία από τις βασικές μορφές υποστήριξης σε ένα περιβάλλον μετά τη σύγκρουση. Ωστόσο, απορρίπτεται συχνά για οικονομικούς λόγους.

Η πρόσβαση στην τυπική εκπαίδευση εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση για πολλούς λόγους:

- Η ανάγκη εισοδήματος αντικαθιστά την επιθυμία για την εκπαίδευση.
- Η οικογένεια δεν μπορεί να αντέξει οικονομικά την εκπαίδευση
- Τα σχολεία έχουν καταστραφεί ως αποτέλεσμα της σύγκρουσης, ή υπάρχει έλλειψη δασκάλων και καθηγητών.
- Υφίσταται δυσκολία στην απόκτηση των απαραίτητων πιστοποιητικών, προκειμένου να εγγραφούν σε εκπαιδευτικά ιδρύματα.
- Το παιδί-στρατιώτης αισθάνεται ντροπή για τη δράση του και/ή αναπτύσσεται δυσαρέσκεια μεταξύ των πρώην παιδιών στρατιωτών και των συμμαθητών τους.

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Τα παιδιά στρατιώτες υποβάλλονται σε μια διαδικασία αποκοινωνικοποίησης ως μέρος της εκπαίδευσής τους και συνεπώς μπορεί να είναι ανθεκτικά σε οποιαδήποτε αλλαγή ταυτότητας από αυτήν του στρατιώτη παιδιού. Μελέτες έχουν δείξει ότι οι ψυχοκοινωνικές προσεγγίσεις -ψυχολογική διαδικασία που λαμβάνει χώρα στην κοινότητα- είναι ευεργετικότερη από τη παραδοσιακή, που λειτουργεί με γνώμονα την επούλωση των τραυμάτων για να αντιμετωπιστούν οι ψυχολογικές πτυχές της επανένταξης. Τέτοιες ψυχοκοινωνικές προσεγγίσεις υποστηρίζουν τη σωματική υγεία και δραστηριοτήτων, καθώς και τη γνωστική, συναισθηματική και ηθική ανάπτυξη. Τα προγράμματα επανένταξης τονίζουν την ευκαιρία σε πρώην παιδιά στρατιώτες να αναπτύξουν εμπιστοσύνη, συνεπείς σχέσεις με τους ενήλικες και τη δημιουργία οικογενειακού περιβάλλοντος, στο οποίο να βασίζονται. Οι παραδοσιακές τελετουργίες και η διαμεσολάβηση της οικογένειας ή/και της κοινότητας είναι κεντρικής σημασίας για την αντιμετώπιση της μη κοινωνικής/επιθετικής συμπεριφοράς που πιθανώς έχει αναπτύξει το παιδί στρατιώτης και το βοηθά να απαλλαγεί από τις εντασιογόνες εμπειρίες του.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ

Η εκπαίδευση και οι οικονομικές ευκαιρίες βοηθούν το πρώην παιδί στρατιώτη να δημιουργήσει μια νέα ταυτότητα για τον εαυτό του.

Η πρόσβαση στην εκπαίδευση είναι μία από τις βασικές μορφές υποστήριξης σε ένα περιβάλλον μετά τη σύγκρουση. Ωστόσο, απορρίπτεται συχνά για οικονομικούς λόγους.

Η πρόσβαση στην τυπική εκπαίδευση εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση για πολλούς λόγους:

- Η ανάγκη εισοδήματος αντικαθιστά την επιθυμία για την εκπαίδευση.
- Η οικογένεια δεν μπορεί να αντέξει οικονομικά την εκπαίδευση
- Τα σχολεία έχουν καταστραφεί ως αποτέλεσμα της σύγκρουσης, ή υπάρχει έλλειψη δασκάλων και καθηγητών.
- Υφίσταται δυσκολία στην απόκτηση των απαραίτητων πιστοποιητικών, προκειμένου να εγγραφούν σε εκπαιδευτικά ιδρύματα.
- Το παιδί-στρατιώτη αισθάνεται ντροπή για τη δράση του και/ή αναπτύσσεται δυσарέσκεια μεταξύ των πρώην παιδιών στρατιωτών και των συμμαθητών τους.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ

Είναι σημαντικό να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ της εκπαίδευσης και των οικονομικών ευκαιριών. Βασικές πτυχές της επίτευξης αυτής της ισορροπίας περιλαμβάνουν:

- Τη δημιουργία και επιτάχυνση επίσημου προγράμματος εκπαίδευσης και εναλλακτικών μοντέλων εκπαίδευσης που ταιριάζουν στις ανάγκες των πρώην παιδιών στρατιωτών.
- Την εκπαίδευση σε τομείς που μπορούν να παράγουν εισόδημα, όπως η αγορά κατάλληλη επαγγελματική κατάρτιση
- Την ένταξη του παιδιού στρατιώτη στην οικονομική πολιτική της χώρας

ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΡΥΘΡΑΣ ΧΕΙΡΟΣ

Η Ημέρα της Ερυθράς Χειρός είναι ημέρα μνήμης για την στρατιωτική εκμετάλλευση των παιδιών και καθιερώθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 2002, βάσει του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού σχετικά με την εμπλοκή των παιδιών σε ένοπλες συγκρούσεις. Βάσει της συνθήκης, τα κράτη συμφωνούν να απαγορεύουν την στρατολόγηση παιδιών ηλικίας κάτω των 18 και να εξασφαλίζουν ότι οι στρατιωτικές εθελοντές ηλικίας κάτω των 18 εξαιρούνται από την άμεση εμπλοκή τους σε εχθροπραξίες. Όσον αφορά σε μη κρατικές οντότητες ή αντάρτικες ομάδες, απαγορεύεται η στρατολόγηση κάτω από την ηλικία των 18 ετών για οιονδήποτε σκοπό. Ορισμένα κράτη όμως εξακολουθούν να χρησιμοποιούν και άτομα κάτω των 18 ετών, όπως η Μιανμάρ, το Αφγανιστάν, αλλά και το Ηνωμένο Βασίλειο.

ΜΠΟΥΡΚΙΝΑ ΦΑΣΟ-Η ΣΦΑΓΗ

Η σφαγή στη βορειοανατολική Μπουρκίνα Φάσο, με τους 132 δολοφονηθέντες διαπράχθηκε κυρίως από παιδιά-στρατιώτες ηλικίας 12 έως 14 ετών, όπως ανακοίνωσε ο ΟΗΕ.

Ένοπλοι έκαναν έφοδο στο χωριό Σολχάν το απόγευμα της 4ης Ιουνίου, άνοιξαν πυρ εναντίον κατοίκων και πυρπόλησαν σπίτια. Επρόκειτο για τη χειρότερη ενέργεια που διαπραχθεί εδώ και χρόνια στην περιοχή που λυμαίνονται τζιχαντιστές οι οποίοι ορκίζονται πίστη είτε στο Ισλαμικό Κράτος, είτε στην αλ Κάιντα.

Ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Ουσενί Ταμπουρά δήλωσε ότι στην πλειονότητά τους, οι δράστες της επίθεσης ήταν ανήλικοι. Ο ΟΗΕ στηλίτευσε αμέσως το γεγονός.

«Καταδικάζουμε σθεναρά τη στρατολόγηση παιδιών και εφήβων από μη κρατικές ένοπλες οργανώσεις. Αποτελεί κατάφωρη παραβίαση των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους», τόνισε το Ταμείο των Ηνωμένων Εθνών για την Παιδική Ηλικία (UNICEF) σε δελτίο Τύπου που δημοσιοποίησε.

ΜΠΟΥΡΚΙΝΑ ΦΑΣΟ-Η ΣΦΑΓΗ

Παρά τις επεμβάσεις τόσο ειρηνευτικής αποστολής του ΟΗΕ, όσο και στρατευμάτων άλλων χωρών, οι επιθέσεις τζιχαντιστών συνεχίζονται αδιαλείπτως κατά μήκος της ζώνης του Σαχέλ στη Δυτική Αφρική – στην Μπουρκίνα Φάσο, στο Μαλί, στον Νίγηρα και αλλού.

Αξιωματούχοι στην περιοχή όπου διαπράχθηκε η επίθεση αυτού του μήνα – οι τζιχαντιστές ελέγχουν μεγάλα τμήματά της – λένε πως έχουν καταγραφεί και άλλες περιπτώσεις που χρησιμοποιήθηκαν παιδιά ως αιχμή του δόρατος για τέτοιες ενέργειες. Αλλά αυτή είναι μακράν η πιο αιματηρή.

Από το 2018, στη φτωχότερη χώρα της Δυτικής Αφρικής οι επιθέσεις εναντίον στρατιωτικών και αμάχων δεν σταματούν να αυξάνονται.

Εκατοντάδες άνθρωποι έχουν σκοτωθεί και πάνω από 1,2 εκατ. άλλοι έχουν εκτοπιστεί, κατά υπολογισμούς της UNICEF. Πολλοί από τους εκτοπισμένους είναι συγκεντρωμένοι σε αυτοσχέδιους καταυλισμούς. Πάνω από 2.200 σχολεία έχουν κλείσει – ή σχεδόν το ένα στα δέκα –, στερώντας από 300.000 παιδιά τη μόρφωσή τους.

NΟΜΟΙ

Σε επίπεδο προστασίας τώρα το διεθνές νομικό υπόβαθρο για την προστασία των παιδιών από ενδεχόμενη στρατολόγησή τους εξελίσσεται τα τελευταία 40 χρόνια. Σύμφωνα με το Διεθνές Ταμείο Επείγουσας Βοήθειας των Ηνωμένων Εθνών για τα Παιδιά, πιο γνωστό με το ακρωνύμιο UNICEF (United Children's Emergency Fund), "ως παιδί-στρατιώτης ορίζεται κάθε παιδί -αγόρι ή κορίτσι- με ηλικία κάτω των 18 ετών, το οποίο αποτελεί τμήμα κάθε τακτικής ή άτακτης στρατιωτικής δύναμης ή ένοπλης ομάδας, και κάτω από οποιαδήποτε ιδιότητα." Επιπλέον, σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού που υιοθετήθηκε το 1989 και τέθηκε σε ισχύ το 1990, κάθε παιδί έχει εγγενές δικαίωμα στη ζωή (άρθρο 6), στην προστασία από κάθε μορφή βίας (άρθρο 19), στην απόλαυση του καλύτερου δυνατού επιπέδου υγείας (άρθρο 24), πρόσβασης στην εκπαίδευση (άρθρο 28), και στην προστασία από ένοπλες συρράξεις (άρθρο 38).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. https://el.wikipedia.org/wiki/Στρατιωτική_εκμετάλλευση_των_παιδιών
2. <https://nomikospalmos.wordpress.com/2019/04/08/παιδια-στρατιωτες>
3. https://www.huffingtonpost.gr/entry/paidia-stratiotes-12-eos-14-eton-piso-apo-te-sfaye-130-amachon-ste-mpoerkina-faso_gr_60d56c24e4b0da66c2ddea8c

BINTEO

- <https://youtu.be/ZAVExe6wLpQ>
- <https://youtu.be/57c-ESRxz9g>